

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Belső farkas utca 78. sz. alatt gr. BÁNFFI-ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.
 Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
 A „nyilvántartás” cikkek sora után 20 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás.

Lapunk új évi folyamába lépve át, a tisztelt előfizetőket fölkérjük az előfizetési összegnek kiadó hivatalunkhoz (Stein János közép-utcai könyvkereskedésébe) mielőbbi szíves beküldésére, hogy a lap pontos szétküldésében hiány ne történjék.

Lapunk előfizetési ára:

Egészévre	12 ft.
Félévre	6 „
Évnegyedre	3 „
Egy óra	1 „

Kolozsvár, január 10.

(D) A kérdések rendre kezdenek felvetődni a napipolitika felszínére, s itt-ott az összeagyarkodás fenyegető jelenségeire bukkanunk.

Közelebből Poroszország és Ausztria közt ütöttek ki ismét a régóta folytatott kellemetlenségek. Nagy Frigyes óta, hogy a porosz kishatalmi állásból nagygyá emelkedett, gyakran újult meg a viszály e két nagy német hatalom antagonizmusa mián, mely kivált századunk elejétől óta, hogy a Habsburgház német császári címét elveszté, s a kis osztrák hercegségről kelle neveznie újabb császárságát, naponta inkább kívánja leszorítani Ausztriát a német szövetségre való befolyástól.

A példa, mely Victor Emanuel alatt Olaszországot egyesíté, hatással van a porosz kormány vágyaira nézve is, s a porosz-francia vámszövetség alkalmasint oly közeledés volt a két hatalmasság közt, mely a főnebbi czélok utjait egyengette.

Azon vámszövetség, melyre Ausztria az egy néhány német hatalom által aláírt azonos jegyzékkel felelt, valóban egy új porosz politika kiindulásának tekinthető, ha megfontoljuk, hogy ezen korszakon kezdődik a porosz kormány erőszakoskodása, a rendes katonaság szervezése és az adónak e czélbéli emelése mellett.

Am e kérdésben Poroszország nem volt Olaszország; vagy azért, mert trónja szabadelvűségében nem bizik; vagy azért, mert a legszabadelvűbb porosz szem óhajja a gyors válságokat.

A porosz képviselőtestület nem szavazta meg az adóemelést; nem akarja, hogy a nemzeti irányu katonaság helyét általában sorkatonaság foglalja el, s így az actio a nemzet kezéből kizárólag a koronára menjen át, kinek aztán bármikor hatalmában áll szeszélye szerint módosítani az ugy is csak általa ocfolytált alkotmányt.

A kamarák ezen ellenszegülése feloszlátásukat eredményezé, minnek következménye lett, hogy a napoleoni imperialis politikától lelkesülő Bismark Schönhausen vette kezére a minsterelnöki tárczát, s Poroszország a vámszövetségen kívül ugy szólván elviszövetséget kötött Franciaországgal. Ott is a kormány kíván már cselekedni, s végre is legfőlebb mesterkelt választási formák által játékeszközzül használni a tömeget, melyet az elvett alkotmányosságért, a külső dicsősség élvezetével látszik kárpótolni akarni.

Ezen dicsősség tere Németország, ellentárgya Ausztria. De a porosz kormány nagyra törekvése, a Piemonttól abban különbözik, hogy ez utóbbi népe szabadelvűségéből s országa parlamentéből meríti az erőt magának; míg Poroszország elidegeníté népe szabadelvű részét magától, és most szervezett hadseregének szuronyára akar támaszkodni, teljesen utánozva Franciaországot.

Csak hogy a német és francia szellem közt roppant nagy a különbség: a francia eleme a „dicsősség”, a németé a „jóllét”; dicsősséget adhat az autocratia, jóllétet csak az alkotmányos létől várhatni.

Ausztria elég előrelátó volt a porosz kormány e népszerűtlen napjait felhasználni arra, hogy a német szövetség az ő terve szerint szerveztessék, s így a delegáltak intézménye elővetített, hogy a felett Frankfurtban tanácskozzanak.

Ez intézmény szerint a német országgyűlések s az osztrák Reichsrath követeket küldenek a bundba, kik consultativ szavazattal bírnának a felforgó kérdésekről.

A porosz kormány magatartása által elesügedett németek még ez intézményben is több szabadelvűséget láttak, mint a mennyit a mostani porosz minsteriumtól remélték, s így alkalmasint az ezen intézmény iránt mutatkozó némi rokonszenv ösztönzé a porosz kormányt arra, hogy e kérdés eldöntésénél egyértelműséget követeljen, s tiltakozzék a többség döntő joga ellen, fenyegetőzván a majoritas esetében a bundbéli kilépéssel.

Azon ingerültségből, melylyel Bismark ur az osztrák kormány iránt viseltetik, látható, hogy ezen initiativájával Ausztria meglehetősen erős borsot tört Poroszország orra alá. Ebből következett az, hogy a napokban gróf Károlyi berlini osztrák követtel Bismark ur oly hangon beszélt, mely mindenkit a Meneikoff kabátjával összekötött gorombaságra emlékeztet.

A minsterelnök Hannover és Kurhessen meg szállásáról, Ausztria elleni háborúról, a porosz seregnek a szövetséges várakbéli kivonásáról beszélt, ha Ausztria gátolja a porosz hatalom szabad kezét a német bundban. „Ausztria csak vonuljon vissza Magyarországra, kapitáláljon a magyar magnasokkal. Mi keresete van Németországon? Nekünk levegőre van szükségünk Németországon, ti pedig torkunkat fojtogatjátok. Piemontot is így akartátok fojtogatni, jusszon eszetekbe hogyan segített magán Piemont!”

Ennél csakugyan nyitabb fenyegetést nem tehetett egy minsterelnök; csak hogy Bismark ur baja éppen az, hogy midőn szemben Ausztriával Piemont akar lenni, szemben saját népének szabadelvűségével s alkotmányosságával Napoleon. És ez nagy baj, mert a mint említők, a német nem szomjuhozza a pusztá dicsőiséget.

De az csakugyan tagadhatlan, hogy a német democratia egységre törekszik, és ha az elkezdett surlódások végre is háborúra vezetnének, nem tudhatni minő elemek fognak a porosz actiohoz csatlakozni; mert ott, hol egy forrón óhajtott czél teljesülése kínálkozik, az eszközök megválasztásánál nem nagyon kényes az, ki a főczél után lelkesül.

Ha a német democratia párt látni fogja, hogy a német egység csak a porosz dictatura által kivihető: meglehet segitendi azt, tudván, hogyha ily nagy nemzet egykor együtt lesz, könnyen kivívhatja aztán alkotmányos szabadságát.

Van ezen kérdésnek egy másik oldala. Tudjuk, hogy Napoleont Solferinonál Poroszország és Anglia magatartása állította meg. Most a francia a poroszszal vámszövetségre lépett, s Bismark egészen a francia belpolitikát akarja ben követni. Ki tudja, minő egyetértés lehet a két hatalom közt szemben Ausztriával?

Látjuk már, hogy a francia politika újból megmozdult Olaszországban; látjuk, hogy újból működnek Velence megtámadására, és pedig oly momentumban, midőn a francia politika bizonyos lehet, hogy többé őt a porosz politika nem fogja aképp genirozni, a mint ez a solferinói napokban történt.

Akár mennyire vigasztalják magukat a bécsi lapok, nem lehet tagadniok az, hogy a dolog nagyon komolyodik, és Ausztria feladata az, hogy ben minél erősebb és kibékültebb legyen, s minden elmulasztott nap, melyben a birodalom belső kérdései kiegyenlítésén nem munkálnak, egy egy nagy eredmény jövőjét sodorhatja el magával.

Az új bélyegtörvényről.

Az új bélyegtörvény miatt már némi kérdések merültek föl, és főként a miatt, mert annak kezelésénél visszaható erő tulajdonították, a mit a törvényről felfogás általában

tagad; így a „Pesti Napló”-nak írják Bécsből, miképp e törvény körüli zavar egyre tart, a mi kétely tárgyává teszi a birodalmitanács codificatori képességét. A nagy sorshuzásoknál, a mint tudva van, a nyereségeket csak hat hóval a nyelés után szokták fizetni; most kérdés alá jön, ha valjon az ily jelenleg történő kifizetés a régi vagy az új törvény alá tartozik. Hasonló zavarban vannak a könyvtárosok, kik mutatványul mindenféle könyvet szoktak szétküldeni, s melléjük számlát mellékelni, sokszor e könyvek visszakertülnek a könyvtárosokhoz a nélkül, hogy valami el lett volna belőlük. Már most az a kérdés: kelle ily számlára 5 krajczár bélyeg tenni vagy sem? Mindezen nehézségek arra bírják a pénzügyministert, miképp a pénzügyi hivatalokat arra utasítsa, hogy az első negyedév alatt a bélyegtörvény áthágóira büntetést ne szabjanak, ha be nem bizonyosul, hogy ez áthágás a kincstár szándékos megrövidítése miatt történt.

A „P. Napló” ezen adataihoz hasonló adat már Kolozsvárról is merült fel. Az új bélyegtörvény szerint ugyanis az urbérkártpótlási kamatszelvevények jövedékadói százaléka az eddigi 5 %-ról 7-re lön fölemelve. Az urbéri papírok tulajdonosai júliustól januárig szóló szelvényeiket váltván be a harminczadon, itt a szelvények után nem az 5 százalékot tarták ben, bolott azon kamat azon időzokról illeti tulajdonosait, midőn az új törvény még nem volt hozva; hanem a beváltásnál az új törvény szerinti 7 százalékot tartják ben, a mi által a tulajdonos joggal tett tavalyi számításában két százalék deficitbe esik, és ez a mostani megszorult pénzforgalomban nem kis összeg.

Ezen eljárás a harminczadi hivatal és az illető tulajdonosok közt nem kis vitakozásra adott alkalmat, minek folytán táviratilag felsőbb helyről utasítás kérést a vitás kérdésben, és az utasítás ugy hangzék, hogy a mult félévi kamat szelvényekről is 7 százalék jövedéki illetőséget vonjanak le.

Most már itt még azon kérdés merül fel, hogy valjon e visszaható erő hatásai minő időszakig terjednek. Ezen kérdést joggal tesszük fel, mert tudunk esetet, hogy ily állampapíron egy két évi szelvények sincesen maig is levágván, tulajdonosaik várták, hogy ezen szelvények némi jelentékeny összegre nőjenek fel, hogy minden fillérért ne bíbelődjenek a harminczadi hivatalal.

Jó volna tebat, ha a pénzügyministerium meghatározná, hogy az ily esetekre nézve minő idő pontig bír az új bélyegtörvény visszaható erővel? csak azon összegekre-e, melyeket éppen most kellett kifizetni, vagy azokra nézve is, a melyek még régebben kifizetendők voltak, csak hogy beváltásukat a tulajdonosok nem sürgeték, bizván a kincstár hitelében, s az akkori bélyegtörvények határozmányaira számítván?

A nagyváradi-kolozsvári vasut.

A „P. Lloyd” e hó 8 iki száma, Bécsből egy levelet közöl, mely a nagyváradi-kolozsvári vasut tárgyában örvedes híreket nyújt. Érdekesnek tartjuk e levelet egész terjedelmében közölni:

Azon pillanatban, midőn a nagy-váradi-kolozsvári vasut tárgyában egy tekintélyes küldöttség a trón lépcsőihöz megy, talán megengedhető, hogy a közönséget értesítsük róla, mennyire haladt ezen ügy.

Annak idején meg volt említve, hogy az itteni erdélyi vasuti bizottmány a Kultur-Vereintől 3—4 millió frnyi biztosítékot kért. Hermann ur, a Kultur-Verein képviselője biztosítomdás nélkül beleegyezett ezen követelésbe, azonban annak teljesítése, ugy Frankfurt és Meiningenben, mint Párisban akadályokra talált, hol dr. Höchster volt tevékeny. Hermann ur szükségesnek nyilvánította, hogy ő neké a nehezségek eloszlátása tekintetéből, a nevezett helyekre el kell mennie. A bizottmány titelme e közben rég elfogyott, s azért azt követelte, hogy Hermann irjon alá egy, a kereskedelmi minsteriumhoz benyújtandó nyilatkozatot és beadványt, melyben kimondatik, hogy a Kultur-Verein s a bizottmány közt kötött szerződés megszűnt és semmis, mert a Kultur Verein e percizig sem bírta kivívni, hogy czege Berlinben bejegyeztessék. Hermann ur az eléje nyújtott iratot aláírta, de hogy a bizottmányt megnyugtassa, mégis rövid határidőt kért, mely alatt Párisból tudósítást küldhet. Tekintve azon jelentékeny költséget, miket a berlini uraknak már eddigéig tenniük kellett, a határidő megadatott s a bizottmány késelt vele, a nyilatkozatot benyújtani a hadügyministeriumhoz. A határidő elmúlt, elmúlt a második s harmadik is, s bár Hermann urtól Párisból érkeztek tudósítások, de ezek nem voltak oly határozottak s kielégítőek, mint szükségeltetett. A bizottmány erre kijelentette, hogy most már több tekintet vissza nem tartóztathatja, s a berlini urakkal összekötöttetését végkép megszakította.

E közben Langrand ur a pesti bizottmánnyal szemben oda nyilatkozott, hogy ő a szükséges tükepénzeket elő

fogja teremteni, csak azt kéri, hogy adassék valaki oldala mellé, a ki jól van az ügyekről értesítve, s ki kimerítő magyarázatokat adhat. E hivatalos Maager urra bízott, ki annak ügyesen s a legjobb eredménnyel megfelelt. Belgiumban Bischofsheim és Hirsch leggyazdagabb bankházak készek a töképeneket előteremteni, s pedig következő feltételek mellett:

1. Hogy gróf Zichy Ferencz, ki a külföldön nagy tekintélyben részesül, velük alapítsa meg a társulatot.
2. Hogy állami garancia nyújtassék, s
3. Hogy az arad-szebeni párhuzamos vaspálya ne építessék.

E birre a pesti bizottmány itt levő tagjai az erdélyi bizottmány tagjaival tisztába igyekeztek jöni, illetőleg, a két bizottmányt egygyé iparkodtak olvasztani.

December 31-én volt a két bizottmány ülése. Az erdélyi bizottmány kijelentette, hogy a Kultur Verein-nal nincs többé semmi összeköttetése, s hogy kész beolvadni, s a tett előmunkálatokat átengedni, remélve, hogy az arra tett költségek annak idejében méltányosan tekintetbe fognak vétetni. E kívánság készséggel elfogadtatott, s az összeolvadás kimondatott.

Új év óta a pesti bizottmány több más tagja is megjelent itt, s azóta három gyűlés tartott, melyekben az összeolvadás ügye tisztába hozott, s a vasút tárgyában több teendő megbeszéltek.

Midőn a gazdasági-egylet küldöttsége első ízben jelent meg ő Felsége előtt, a nagy várakozású vasút tárgyában védelmet s gondoskodást kérendő, ő Felsége oda nyilatkozott, hogy a terv iránt részvétellel viseltetik, de hogy mindenképp szükséglet az illető tökéket előteremteni.

A Bischofsheim és Hirsch czég ígérete nem lehet kétséges. Az egyesült bizottmány tehát most azon helyzetben van, hogy ő Felségének tudtul adhatja, miszerint a töképenek biztosítva vannak, ha ő Felsége kegyeskedik az azokhoz kötött feltételekbe beleegyezni. Szükségtelen mondanunk, hogy mily feszülten várják ő Felsége választát.

Ő Felségének a fenebbi ügybeni küldöttséghez adott választát a pesti lapok e szerint hozzák:

Bécs, január 8. A magyar erdélyi küldöttség a nagyvárak-kolozsvári pályán ügyben délutáni 1 órakor volt ő Felségénél. A szószóló gróf Károlyi György a pályán engedélyezéseért s a kamatbiztosíték megadásáért esdekelvén, ő Felsége magyarul e szavakkal válaszolt:

„Hogy a nagyvárak-kolozsvári vasút kiépítésére sikerült önöknek a szükséges töképenzt megszerezni, erről örömmel értesülök.

„Tudom, mily élénk reményeket köt ezen vállalkozás az ország, s éppen azért óhajtom én is annak létrejöttét, nem lévén ismeretlen olyan azon befolyás, melyet ezen Magyar- s Erdélyország szívét egybekötendő s ezen országokat a birodalom többi tartományaihoz közelebb esatolando vasut e két ország gazdag jövődelmi forrásainak megnyitására s kifejlésére gyakorolni képes.

„Kiváló figyelmem tárgyát képezendi tehát eme vállalat létesítése; előadott kérelmeket azonnal tárgyalás alá fogom vétetni, és őszintén fogok örülni, ha e részbeni elhatározásom a kamatbiztosítás fontos kérdését illetőleg is, az ország óhajtatásával fog találkozni.”

Háromszéken Pávan, egyházi magtárról nyilvános számadás.

Folyó évi január 1-én, mint nagy babokban hőmpolygó folyam, sietett fel a nép a templomba, vallásos szent érzelmelemmel kezdni meg az új évet. Meg is tilt ennek minden szöge a zsúfolásig. Mikor is a mély és áhitatos buzgalma istentisztelet után, a gyülekezet lelképásztora Finta István, felolvasta azok névsorát adományuk mennyiségével együtt, kik a múlt évben „templomépítési magtárunkra” szokott évi adományait megújították, vagy ehhez újabbakkal járultak. S valóban megindító volt látni, hogy a példátlan terméketlenség dacára is, hiteinkben mily lángolva ég az önkényes adakozás szent tüze!

Ezután, vallásos és közjó iránti magas sztos buzgalma általánosan tisztelt keblé gondnok tekintetes Pünköszt József ur szólt templomi székéből, a nagy számú gyülekezetbe, és egyházi magtárunkról nyilvános számadását a következők beszédében tette meg:

Tisztelt gyülekezet, kedves hit- és polgártársak! Ismét egy, eseményekkel gazdagult, s reánk mind polgári, mind anyagi érdekekkel teljes év végén és egy titkos jövőddel rejtett év kezdetén állunk. Mint a tenger dagálya által hánnyatott s hullámoktól csapdosott bajó-kormányosa és matrőczai erőfeszítéssel, de nem elcsüggedve követnek el mindent, hogy kiszabadulva biztos rőpartra juthassanak: úgy mi is, ezen eltelt évnek polgári életünk borus, anyagi állásunk elemi csapásokkal terhelt korszakát szomorúan ugyan, de nem kétségbeesve, tűrve, de nem elfogult kebelrel élve át, — a jelen év első napján, Istenben vetett bizalommal, vallásos hitünkben gyökerezett teljes reményünk állunk Isten színe előtt, jobb jövőnk küszöbén, hogy megpróbáltatásunk után, egy jobb, örömtelisebb év polgári és anyagi áldásait fogjuk megnyerni. Ugy van t. gyülekezet! mind hazánk, mind boldogító keresztény vallásunk történetei arról tesznek bizonyossá, hogy ki Istenben bíz, annak mindenképp javára vannak. Mersékelni még az örömet is, tűrni a nehéz napokat, szóval: emberi rendeltetésünk szerint munkálkodni, egyetértve, minden jóra törekedni, minden körülmények közt kitartóknak lenni, minden nap imádkozni, higgyék el, hogy ezen igazság győzelemre vezet, — mint a házért küzdő, esatát kiállt bonfina, habért tűz homlokára. Ne csüggedjünk, ne essünk kétségbe, bármilyen nehéz napok ne retentsenek! Mint a nap a toronyosult föllegek s égi vihar eloszlása után fényesebben lövelli sugarait, áldást árasztva földünkre: úgy mi is kiállva a terhes napokat, annál edesebben, annál megnyugtatóbban köszöntjük a vidám reggelt, élvezük Isten áldását s a polgári jog jótéteményeit. Hát még mily erősen hat az is, midőn oly társaságban élhet az ember, hol egymást érte, egymást boldogítva, bár mi vésszel biztosan, bátran szembe lép.

Ugy van, ezeltől három évvel, midőn templomépítési magtárunkat megindítottunk adakozás utján, kedvező körülmények között szövetkeztünk egy tővös célra, megértettük egymást. Mily jól esik a szívnek, hogy ma, a nehéz napok között is, hasonló lelkesedéssel tart össze. S mily magas sztos, mily lélekemelő, midőn a takarított fillérekből, most, három év múlva is, oly készséggel, oly jó szízzel járulunk a nagy mindenség ura, a Jehova dicsősége bázis építtetésére alapot vetni. Megváltónk a Jézus alapigazsága szerint, egy mustármagot ültettünk vallásos hitünk erősítésére. Minő

tővös eredménnyel: hallátok kedves egyházi szónokunk lelkes szavaiból, a jelen adakozók koszorúzott neveinek felolvasásából. Halljátok már tölem magtárunk állását.

Tőkése volt ez évig 89 köből 13 kupa rozs, ennek egy évi kamatja 22 köből 1 véka 3 kupa. Az ajándék most 13 köből 7 kupa; tehát van tőkéseivel jelenleg 124 köből 2 véka és 7 kupa rozs. Zab volt tőkéseivel eddig 3 köből, ennek kamatja 3 véka, most az ajándék egy véka, összesen van 4 köből. Pénz van tőkéseivel 44 frt o. é., ennek kamatja 4 frt 40 kr. Idei ajándék 13 frt 76 kr. — 62 frt 16 kr. o. é. összesen.

Mely egyház így van lelkesedve, mely egyháznak ily törhetlen buzgósa, higgyétek keresztények! a nem vész el. Nem hiszlek, nem kérek, nem hiszlek, de ki mondom: Egyházunk mustárja lehet a keresztényen lelkesedésnek és buzgóságnak. Mit kívánhatnék jobbat: Tartások meg ezen vallásos és polgári hiteteket. Erősítsen Isten ebben az idők végeig. Aldjon meg az Isten házaikban, házaikokon kívül. Teremjenek mezeink, teljenek meg csürein! Egészségesek legytünk mi; egészségesek barmaink. Soha az egyetértés lelke meg ne szűnjék. Kitartás, szorgalom, valóságosság vezesse ezen egyház tagjait örökké! Így boldogok leszünk mi s hazánk méltóság felvirul.

Nem tehetem, hogy ezen kedves, ezen szép, ezen tővös jók előmozdítója fel ne említsem.

Tiszteletes férfiak! ki a templomban pap, házadban barát, házadon kívül példaadó, tanító és vezető vagy; ki meggyénke lépésszel behozhat az egyetértés magvát; azután terjeszt, ápolod, öntözöd, növeled mind a megye boldogságát, mind polgári tisztünkben az engedelmes kitartó magaviseletet. Boldog az oly egyház, melynek egyházi szónoka teljesíti hivatását a Jézus által megállított keresztény vallás elvei szerint! Mit kívánhatnék jobbat ezen jóságodért, mint azt, melylyel te ezen gyülekezetet megállítottad. Ezen gyülekezet is megáll téged! Aldjon meg Isten egészséggel, mely legfőbb jó. Tartson meg köztünk hosszú idők során! Ne szűnj meg lelkesíteni, vezetni a jóra sok időig; áldás, egészség, megelégedés és szerencse környezzen élted utolsó perczéig!

Bevégzem igénytelen szavaim foházzal: Isten hallgass meg, mikor hozzád folyamodunk, s bocsásd el szent színed elől megáldva és megigazolva mindenkit!

Im ezek, pávai keblé gondnok tek Pünköszt József ur vallásos érzésből fakadó kedves szavai, ki számol, buzdit és lelkesít. Így kezdtük el Pávan az újévet, s távoztunk a templomból nagy lelki örömmel.

F. I.

Szamosújvár, jan. 5.

Hegedűművész Dr. Decker Sarolta kisasszony ezéba vett környájában városunkat is meglátogatván, helybeli műkedvelők közreműködésével a tegnapi napon hangversenyt rendezett; a jeles művésznek könnyű erőltetés nélkül kellett játékaival a jelen volt hallgató közönséget elbájozta.

Meglepő volt Bellini „Souvenir”-je, és az „Aeol bárfa”-ja című műdarabok, miket a művész dr. Gajzágó Lászlónak a nemes lelkű Lára uró zongora kísérete mellett játszott el.

A közreműködők közül a hallgató közönséget meglepte Schnell Amália kisasszonynak erőteljes tiszta és kellemes zongora-játéka, Grünwald Netty kisasszony éneke, és Grünwald Julia kisasszony által zongorán eljátszott bukaresti

TÁRCZA. ÉSZAKI FÉNY.

(Folytatás.)

— Kedves néni, ne keress hazánkat néve hasonlatot a külföldben, a társas élet mindig az intézmények szerint alakul. Az általad felhozott államokban főrendi politikai jogok léteztek, a miknek a mi intézményeinkben nincs nyoma. Itt egy volt a hódító nemzet, mind nemes az alkotmány határain belül s így köztünk a társas életben sem lehet különbség; mind az a mit előteremtett teremtet: germanismus. Azon államokban a főrendi címek a nemzet intézményéből származtak, nálunk csak egy szilveszti cím volt: a nemesség, a többi csak úgy lett. Nálunk maga a demotacia eszméje is a nemességben van, és éppen azért nem félhet a magyar azon borzadalmas testvérharcoktól, melyeknek a francia társadalom az általad imént említett szomorú példái adta. Vigyázatok tehát, a végett, hogy magatok kitűnőbb urak maradhassatok, ne lökjétek le testvéreiteket demagógokká. Hanem kedves Sofie néni, megmondotta egykor neked ez a falusi liba, hogy te tulbuzgón csüngessz rangod dicsőségén. És úgy találok, hogy azok, a kik született mánások, kevésbé elfogultak. Ah én már sokat beszéltem effélekről a fiatal hölgyekkel, és vén damákkal. Ah ha láttad volna mily lelkesülve valánk fiatal hölgyekül összegyűlve gróf T. Etelkánál, mikor az ifjúság kardsörtetve, dölöz megmettel, haladott ablakunk alatt fáklyás zenét adva az ország notabilitásainak. Csengő szónoklatokat hallánk, lelkesedett fiatal arczokat, a nemzet virágzó ifjúságának arczait, hazánk fejlődését, nemzetünk dölözését egy csoportoztatban; velük együtt lelkesültünk mi is, kevélyek voltunk nemzetünkre általunk; s ki ez a dicső nemzet, gróf

Hallay Szilárd, és neje és rokonai? Nem néni! ők mind, a kiket láttunk magunk körül s ajkainkon Árpád és nyelvét zengetik. A mennyi fiatal báró és grófhölgy van mind ott volt T. Etelkánál, de senki sem tagadta meg, hogy lelkünk egy amaz ifjúság lelkével; senki sem tagadta meg magától, hogy ő magyar leány és büszke arra, hogy az lehet. Ha szereted kedves néniem csokorban a virágot, szeressed azt egyenkint is. Én meggyőződtem, hogy főrangú hölgyeink jól gondolkoznak, jól lelkesülnek és ha vannak felszeregeik, az ok oly körülményekben kereshető, melyeknek nem egyedül ők az okai. Nem haragszol reám kedves néniem, ha én pártitő vagyok a te fogalmaid ellen, s jól esik, minél több elvarázsoló lelek.

— Jól tudom, hogy rögeszméidet ki nem verhetem, de reményem többre tanít a tapasztalat, mint a mennyit észrevételeimből okolsz. Ha te valamely coteria érzületét legfiatalabb tagjainak perezt szerinti lelkesedése után mérleget, nehezen tippinthat ültérre? Barátja leszesz a lovárdák hőjeinek azért, mert mutatványaikban gyönyörködöl? Vagy társas leszesz-e a szélely kőzsorsu hölgyeknek azért, mert midőn fehér lobogókkal kísérik társuk koporsóját, néma bánatuk szívedet is megfájtja. Erzenlünk kell az emberiség minden rétegével a nélkül, hogy hozzá tartózzunk s én nagyra becsülöm a nemzet ifjúságát általánosságban, habár körömben csak az oda illőket kívánom látni.

— Meglehet — szolt Izidora — meglehet, hogy mi fiatal hölgyekül könnyebben lelkesülünk, de ily fiatal lelkesedéssel nem valódiatod az öreg T. — grófnő. Én vele sokat beszéltem. Azt mondá ő, hogy e század első tizede óta észleli nemzetünk fejlődését, és az sebesebben, halad előre, mint valaha nemzet haladott. Ő egyszerű átalakulás felé látja haladni társadalmunkat. „Édes leányom — mondá nekem, s soha sem feledem szavait — a civilizációval fényes tulajdonok, de sötét bűnök is közelednek. És mert e bűnök csábító arczal s fényes mezben lépnek közénk, legelőbb a legfényesebb körökben kezdik el hódításukat s mig itt osztják szét mér-

ges virágaikat, addig a kevésbé feltűnő körökben szende testvéreik nemes eszméket plántálnak be. Nem tapasztalod-e, hogy nevek tűnnek fel az irodalom, művészet, tudomány terén, melyeket addig soha sem hallottak az ismert családok sorában; nem tapasztalod-e a nemes fiatalagnál fényes lovagiaságot, nem tűnnek-e ki köztük erős hazafi jellemek s feltűnő publicistikai képességek? Tartok tőle, hogy a nemesség felszíne megszokva a vagyont, csillogást és a hízalgók hódolatait, a helyett, hogy észlelkebbi tulajdonokban a többiekkel versenyezni törekedjék, kapkod a civilizatio külmáza, mámoros örömei s bódító virágai után, melyeknek odaállozza vagyonát, eszt s testi épségét; mig azok, kiket szegényebb sorsuk készít az életben előbbre tekinteni, azon civilizatio valódi gyümölcseit szedik le, és a tettek terén tul fognak szárnyalni minket. Nézd leányom, már is többet agarásunk mint tanulunk; tartok tőle, hogy maholnap nem a ezim, hanem a műveltség fokozata szakít külön tőlük; nem mi őket, hanem ők nem fognak keresni minket. Rosz lesz ez a házra s még rosszabb a nemzetre nézve, mert csak együtt és egyetértve van valami erőnk.” Ezt kedves Sofie néni nem atyám s nem is Spott mondá nekem, nem is magam gondolom, hanem azon nemes grófnő, kit mindannyian kezesókkal tisztelték és a ki, habár nagyot hall, de én azt hiszem nagyon élesen lát. Ugy hiszem tehát kedves jó Sofie néni, nem ártana, ha eljőnnél Szindi Malvinhoz s az öreg Lázárnéhoz, kedves Pauliném anyjához. Ők ugy is távol rokonaink s körtük téged sem alánna le, mig ezt mindenki igen jó neven vélem.

— Jó Izidorám, gyakran fogsz hallani fényes elméleteket, de tapasztalni fogod, hogy ez elméletek a gyakorlatban szintén nem követik saját tanácsaikat. Én nagyra becsülöm az általad említett grófnőt, sok esze és szép lelke van; de midőn kedveszerinti kört gyűjt házához ő, mindig csak mi vagyunk ott s nem tapasztaltam, hogy valaha az öreg Lázárnét s más hozzá hasonlókat meglátogatott, s látogatásait elfogadta volna; ha igen is csak négyszem közt és nem társ-

ságok alkalmával. Ah az elméletre, a fényes szavakra nem sokat lehet adni. Demosthenes tudta lelkesíteni esatára a görögöket, de maga legelő és a leggyávábbban futott meg az ellenség előtt. Ne kívánj tehát tölem kedvesem lehetlen; mindent megteszek érted, de e kívánatodat nem teljesíthetem. Én legkevésbé mehetek az ugynevezett nemesi házakhoz, hol midőn a szerencse más sorsba emelt, örökre szakítanom kellett velük. Mit gondolsz mi lenne belőlem, ha Szindi Kálmánéhoz mennék. Ott van anyja, ki velem szinte egykor. Hogyan szólítsam? Per te s tu nem lehetek vele, mert majd a sétatérén, midőn coteriánkkal együtt haladunk végig, utánam talál kiáltani: „hogy vagy kedves gróf Hallayné?” mekkora botrány lenne az, az egész saison alatt csak arról beszélnek a salonokban. Tekintetes asszonynak szólítsam? Az őt sérti, mert tudja, hogy tisztartómat s számtartómat, kik jobbágyaim fia, mind e címmel cimmeztem eselődéggemmel. De hogyan is mondjam teinsasszonynak azt, kiről föltehetni még azt is, hogy visszaadja egész ünneplésséggel látogatásomat? Méltóság asszonynak mondjam? akkor elismerem, hogy joguk van azon címhez, melyet tőlünk mánásoktól bitoroltak el. Azt mondjam „maga édes Szindi-ném, maga édes Lázárném?” és valjon mondanád-e „csokolom kezeit nagyságos grófnő?” Ők e társalgás által mélyen sértve érzének magukat, ők el nem fogadják aképp s nem is viszonzóznak képp. Elmegyek veled X. cipészéhez, kit „maga”-nak mondhatok; Q. kereskedőnéhez, ki megistizelésül veszi, ha „teinsasszony”-nak cimmezem; de azon két éltiekhez, kik se nem aristokraták, se nem demotacák, kikkel nem talál még fel a magyar irodalom közlekedési műszavakat, kik ostobábbak, hogysen francziául beszélleének, hogy egy „vous”-val kiegyenlíthessük a kérdést, ezekhez én nem mehetek soha, soha!

(Folytatjuk.)

Karneval, Szongolt Terezi kisasszony zongora-játéka is dicsegetés érdemel, a legnagyobb tetszést azonban a kedves művész által remekül előadott román dalok vívták ki; sajnáljuk, hogy a vagyonszerző családok oly gyéren voltak képviselve az előadásban, pedig mily ritkán van alkalma városunknak ily nemes időtöltésből részt venni, s aztán azok kellene, hogy jópéldával menjenek elől a művészet pártolásában, kiknek a sora kedvezéséből nagyobb anyagi jólét jutott osztályrészül.

XIII. Közlemény *).

Az erdélyi muzeumegylet pénztárába, az 1862-dik évi nov. 9 től ugyan csak az 1862-dik évek december utolsó napjáig befizetett összegekről.

A) Az 1860 és 1861-re részvényt fizetett: Garda Márton és Stábel András 10—10 forint.

B) Az 1861 dik évre részvényt fizettek: Ajtai Lajos, dr. Antal László, Bartha Dániel, Czece Miklós, Csiki József, Csongvai Károly, Csontos Elek, Fekete Ferenc, Fekete József, Ferenzi István, Vadadi Filep Lajos, Görög Elek, Hegedűs Lajos, Jakab János, Jenei Albert, Kökösi Sándor, ifj. Lázár János, Lokodi János, Molnár János, Nagy János, Oroszlán Sándor, Papp Sándor, Pátrubán Miklós, Péterfi József, Pétri Ádám, Péterfi Károly, id. Reich Károly, Simon Lajos, Száva Sándor, Szenkovich Miklós, Szöllösi Sámuel, Vályi Károly, Vitti József, Antalfi Gábor, Antos József.

C) Az 1861 és 1862-dik évre egyszerre: Seress László, Szacsai Sándor, id. gróf Bethlen János, Zéthal Ferenc, id. Veress Károly, Gyárfás Elek.

D) Az 1862-dik évre eső részvényt fizettek: Pintye József, Pintye Soma, Szigethi György, Bányai Pál, tanár Fekete Mihály, Szabó Lajos, Szabó Béla, Szabó József, Szakács Mózes, Exp. director Fekete Mihály, ifj. Istvánfi Pál, Persian Márton, Pfennigdorff Antal, özv. Máthé Péterné 5—5 forint; továbbá: Török József és Joó Imre ugyancsak 1862-re részvényt fizettek 5—5 forint; kettős részvényben pedig fizettek 10—10 forint: Közép-Ajta községe, a széki-udvarhelyi tápérléi céh, Köhn Sándor és Csapó Sándor.

E) Az 1862-dik és 1863-dik évre egyszerre fizettek: Pittner Gáspár, Lázár József (kereskedő) 10—10 forint.

F) Gróf Lázár Móricz ur fizetett 1861-re eső részletben 100 forint.

G) Magány kötelezvényben alapítvány után kamatot fizettek: a) Tisza László ur 500 ft tőke után az 1861 és 1862-dik évre 50 ft. b) Gyárfás Samuel 100 ft tőke után az 1861 és 1862-re 10 forint. c) Székely Gergely 100 ft tőke után 1861 és 1862-re 10 forint. d) Antos Ferenc 100 ft tőke után az 1861-ik évre 5 forint. e) Thuri Gergely 100 ft tőke után az 1861-ik évre 5 forint. f) Csernovics Julia 50 ft tőke után az 1863. october utójáig 2 ft 50 krt. g) Id. gr. Bethlen József és ifj. gr. Bethlen László 1500 ft tőke után az 1862-dik évi januártól júliusig fél-évre 37 ft 50 kr.

H) Tíz évi részvénynek törlesztésében egyszerre fizetett 50 forint Vési László András.

A mily örömmel közlöm az elősorolt kötelezettségi befizetéseket, éppen oly kedvetlen érzéssel vagyok kénytelen ismét fölemlíteni azt, mit a „K. Közlöny“ nek 1862 dik évi 161, és a „Korunk“ nak ugyan azon évi 158-dik számában kiadott XII-dik közleménynek végén megemlítettem. Az 1862 dik év is lefolyt; s fájdalommal mégis sokan vannak, kik sem 1861-re, sem 1862-re szóló kötelezettségüket nem teljesítették! Mindazok, kik még nem fizettek, maguk is legjobban tudják; azon tisztelt egyetli tagokat kérem én, tehát most njolag, nyújtsanak nekem alkalmat, hogy közelebbről örömmel közölhessem neveiket a hírlap hasábjain. Kolozsvárt, január 5-én 1863. Bányai Vitális, az erd. muz. egylet pótárnoka.

Közlemény.

Az erdélyi muzeum számára 1862. december havában begyűlt régiségekről. Gróf Mikó Imre ő nmlgától egy bronz csákányfő, Zöld Lászlótól Bálványos vára romjai közt talált régi vas sarkantyú, Sáni Andrástól egy magyar kőiratu vas pecsétgyűrű, Jancsó Lajostól Pompejiben talált 3 kis szobrocska és egy másécs csérlő.

Kolozsvárt, jan. 9. 1862.

Közli

Finály Henrik,
az érem- és régiségár őre.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Holnap szerdán, muzeumegyletünknek tudományos ülése lesz, mikor is Finály Henrik éremtárolok folytatandja az akademiái szótár feletti érdekes értekezését.

— Marosszékről, M.-Csávasról e hó 7-ről a következő szomorú tudósítást vesszük: Egy sajnos eseményről sietek tudósítani, mely falvánkban e f. hó 5-én este — az életben oly sok gyászos eseményt előidézett ital következményében történt. Falvánkba folyó hó 4-én az adót exequál katonaság egy csendőrt tizedes vezérlete alatt megérkezett. Az emberek a legnagyobb erőfeszítéssel fizették utolsó filléreiket is adóba, és estvig a tizedes előtt folyt az adó fizetés. Estvefelé a tizedes kiment az utcára, hol is találkoztak két oly egyénnel, kik éppen egy pár ökröt vére meg egyik a másiktól, áldomásra indultak. Tudva már — mint mondják, hogy a tizedes is kedveli a jó bort — meghívák az áldomástól résztvenni, mit a csendőr készséggel el is fogadta. Bemenve egy kurtá korcsmába, ottan inni kezdének s miután még két fiatalabb egyén hozzájuk csatlakozott, így ütni ittak és pedig sokat ittak. Mindnyájan megittasodva elkezdtek énekelni, miből csak hamar veszekedés

fejlődött ki. A szóbeli veszekedést végzetes tett követé, mert a csendőr kardját kirántá s az üres kézzel levő, de már szóval összeveszett két fiatalabb fél kezdte vagdalkozni. A két öregebb — mint mondják, — igyekezett eléggé csendesíteni és hazamenetelre bírni, de a mérges erejű ujbor már a csendőrt úgy mint a fiatalabb két egyént szinte öntudatán kívüli helyzetbe terék s így a csendesítés és óhajtott bázavítel nem sikerült, a civakodás és verekezés tovább folyt. A házban holmit megvágya és összetörve kifutottak az udvarra, hol is az egyik csávasi Bakó János nevű fiatalabb egyén a csendőr kardját valahogy megragadva kitérte kezéből és a szomszéd faluból való s az ivásba résztvevő Kiss Gergely pajtásával a csendőrt földre terítve saját kardjával úgy össze-vissza vagdalták, hogy egy pár óra múlva meghalt. Az előjáróság a dolgot rögtön feljelentve még azon éjjel, mind az illető d. biztos, mind a csendőrt tiszt és katonára orvos kijötték. Az ivásban résztvevő egyének, egy a házgazdát is elfogták és rögtön bekisértek a ns. szék fogházába; a teljes másnap 10 órákor került kézre, egy szomszéd erd ben levő házban megkapitván, egy csendőr és a falusi előjáróság által legkisebb ellentállás nélkül fogatott el. Maga bevallá az egész esetet, ő, mint mondá, megebezzve levén és az ital eszén kívül téve, tévé ezen esetleges bűntényt. A vizsgáló folyamatban van és felderíti az esemény részleteit; azonban ne hogy a fama és némely rossz akarók elferdítve kúrtóják a világnak, kötelességünknek tartók megírni, mert bizonyosan nem számszándékos ellentállási vagy tervezett bűntény, hanem csupán egy részegség okozta veszekedés eredménye az egész eset.

— A m.-újvári ev. ref. egyháztól azon szomorú tudósítást vesszük, hogy az ottani leromlott templom felépítésére az egyházközségnek semmi alapja nem levén, miután fel a trónig minden utat sikertelenül kísérelt meg a templom felépítésére, végreményét a kegyes adakozásokban helyezte. Ily adakozásokat mi is örömmel elfogadunk s készséggel a reászorult egyházközségnek.

— Ős. kir. apostoli Felsége mult évi dec. 31-ről kelt legfelsőbb sajtókezi iratával báró Salmen Ferenc udvari tanácsost s az erdélyi szász nemzet grófját, saját kérelmére érdemlett állandó nyugalmába helyezni, s egy szersmind megparancsolni méltóztatott, hogy neki több mint 40 évi kitünő szolgálatait, s folytonosan s a legnehezebb viszonyok közt bebizonyított hűségét s ragaszkodását ő Felségéhez s a felséges császári házhoz, a legmagasb különös elismerés tudtára adassék.

— Az erdélyi udv. kancelláriához — mint a „LI“ levelezője írja — Friedenfels bárót csakugyan kinevezték, rajta kívül b. Reichenstein, ki szász eredetű, jelentékeny hatáskörrel van felruházva, sőt Meister nevű disp. országos törvényszéki tanácsos is fontosabb munkákra alkalmaztatik. Magyar ügyekre nézve két udv. tanácsos, Kabós és Horváth urak, román ügyekre nézve pedig a román eredetű Moldován udv. tanácsos vannak alkalmazva. Az erők ily módon alkalmazása az erd. udv. kancellária által követelt iránynak igen megfelel. Ki lesz b. Friedenfels utóda az államministeri sajtó vezetésében, még nem bizonyos; ezelőtt Lackenbacher volt említve.

— A „Herm. Zig.“ szerint N.-Szeben communistása folyó hó 8-dikán gyűlést tartott, melyben főkörmányszéki tanácsos és szász ispáni helyettes Schmidt Konrád ur is jelen volt. A végig tárgyalt kérdésekben hozott határozatok közt legnevezetesebb az, mely szerint a communista elhatározta a szbeni követek utasításában meghagyni, hassanak oda, hogy a szász nemzeti gyűlés tőrekedjék a Reichsrathban közelebbről hozott sz. flge által szentesített törvények érvényének a szász földre is leendő kiterjesztését eszközölni.

— Azt mondja a „Donau Zig.“, hogy éppen az egyik határozott különbség a jelen kormány és az előbbi (Bach-féle) kormány közt, hogy a jelen kormány nem akarja Magyarországot germanisálni, mint ezt egy berlini lap vád gyanút felhozta. „Az államkormány — ugymond — nem csekélyli a magyar elem fontosságát a birodalomban, s jól tudja, hogy az összes birodalomnak érdekében áll nem gyöngíteni ez elemet. De másfelől szintoly kötelessége más nemzetiségek jogos igényei irányában igazságosnak lenni.“ Ez elv ellen senkinek se lehet kifogása, s a „Pesti Napló“ maga is örömmel jegyzi fel a „D. Zig.“ ezen vallomását. Mi óhajtunk, hogy a hazánkban levő nemzetiségek jogos igényei országgyűlésileg kielégítenek, de — ugymond a „P. N.“ — másfelől meg vagyunk győződve, hogy azon politika, mely a magyar korona területi egységével s a magyar nyelv diplomatikai állásával össze nem férhető követeléseket formuláz, végre is maga magát azzal hozsuzlja meg, hogy a Lajthántul még a német elem ellen fordul.

— Szerkesztői nyilatkozat. Ugyanazon indokokból, melyekből bilibi mt. Gál János urnak lapunk irányábani részvétét egy időre nem remélhetjük, a nm. főkörmányszéki elnökség rendeleténél fogva ki kell jelentenünk, hogy kormányzati hivatalnok J a k a b Elek urral sincs semmi szerződésünk, valamint hogy előfizetési felhívásunkban róla is csak ugy emlékeznünk, mint a ki a mult időben irt lapunkba, a nélkül hogy szólottunk volna, jövőre tett ígértéről, a minthogy ilyesmi nem is történt.

— A magyar legio, mint egy Olaszországból érkezett honfittársunktól értesülünk — írja a „M. S.“ — újraszerveze, körülbelül 700 emberből áll, Földváry Károly volt honvédelmezs parancsnoksága alatt, ki a m. novemberben ment ki Magyarországról. Két zászlóalj gyalog és vadász — mint egy 400 ember — Alessandriában van elhelyezve, ezek főnöke Magyaródy. A huszárok Vercelliben, a tüzérek Vegerában tanyáznak; a kilenczvenből álló tisztiskola székhelye Cuneo. A mult nyáron kilépett 52 tiszt egy része, a fennforgó különbségek elhárítása után ismét szolgálatot vállalt vagy a tisztiskolába állott; a kik nem szolgálnak, azok is kapnak 4 frank napidíjt, ilyen van mintegy 300 Olaszországbán.

— Felszólítás. Mindazon tisztelt gyűjtőim, kik „A magyar nép szaporatlanságának okai“ czimu munkám előfizetőket gyűjtöttek, vagy a kik még előfizetni óhajtanának, tisztelettel felhívom, hogy előfizetési összegeiket hozzám 1863-dik évi január 15-ikéig annál bizonyosabban megküld-

jék, minthogy későbbi előfizetések nem fogadtatnak el; szándékom levén érintett munkából csak annyi példányt nyomtatni, a mennyi előfizetőt kapok. A munka január 1-én sajtó alá megyen, s honnan mibelyt kikérül, a tisztelt előfizetőknek azonnal szét fog küldetni. Előfizetési ár 1 forint osztrák értékben. Mihály Zemplénmegyében (u. p. N. Mihály.)

Ocsváry Ede,
orvos és szülész.

NYILT POSTA. M. I. urhoz Csapóra. Ez érdekes cikksorozatát örömmel vittük, s közelebbről adjuk. J. D. urhoz M.-Vásárhelyre. A küldemény annak idejében megérkezett. Közelebbről levelünket veendő.

POLITIKAI HIRER.

FRANCZIAORSZÁG. Páris, jan. 7. A „France“ írja, hogy a belga kabinet főnökét a király Lissabonba küldötte azon megbízással, hogy Ferdinánd királyt bírja rá a görög királyi szék elfogadására. E lépés Palmerston tudtával történt.

Nem igaz, hogy a római udvar a sokat emlegetett reformokért feltétlenül tűzte volna ki a Márkák és Umbria visszaadását. A pápa feltétel nélkül fogott a szabadelvű intézkedésekhez.

Anglia abban állapodott meg, hogy a fredericksburgi esatának nem kell megváltoztatnia a visszatartózkodási politikát az amerikai ügyekben.

A „France“ kemény összehúzóztást jósol Berlinben a kamarailés megnyitása után. A királynak vagy engedni kell, vagy a leg-szélsőbb rendszabályokat megkísértenie.

A „Patrie“ valótlannak nyilvánítja ama hirt, mely szerint Oroszország egy bajor herceget fogna javaslatba hozni a görög trónra.

OLASZORSZÁG. Tirin, jan. 8. A „Dritto“ írja, hogy hivatalos körökben közel bekövetkezendő osztrák háborúról beszélnek; azonban csak pártszellem kovácsolta hír az egész. Erre a „Vaterland“ azt jegyzi meg, hogy ilyes ujdonságokra a közelebb mult napokban történt nyilatkozatok és tüntetések elég anyagot szolgáltatnak. A képviselőház elnöke Tecchio, egy velencei menekült, az újvi tisztelgés alkalmával reményet nyilvánította, hogy a folyó évben az olasz egység befejezése munkába fog vétetni. Mire a király azt felelte, hogy rajta nem mulik.

Nem igaz, hogy Scialoja Párisba utazott volna, hogy a kereskedelmi szerződés feletti egyezkedést Franciaországgal tovább folytassa.

A belügyminister egy körrendeletben meghagyja a prefektusoknak, hogy minden társulatot osszassanak fel, a melyek az „emancipatrice“-féle egyetek helyreállítására kísérleteket tennének.

A „Stampa“ rágalmozónak nyilatkoztatja a „France“ azon hírt, mintha Lamarmora tbk. beadta volna lemondását azért, hogy a brigantaggio-bizottmánytal semmi érintkezésbe ne jöjön. Azt a hirt is megczafolja, mintha a felszabadítási-társulatok újra szervezték volna magukat. Csak néhány előkészült gyűléseket tartottak a cselekvő párt főnökei. Ha csakugyan komolyan vissza akarnak állítani, akkor a kormány bizonyosan használni fogná a felosztási rendeleteket.

A mint lapunkban is közölve volt a milánói nők a francia császárnának egy márványsoportozatot készítették Vela művészzel, mely Francia- és Olaszország testvériség ültetését ábrázolja, de most már annak eltküldését nemcsak nem akarják, hanem egy számtalan aláírással ellátott tiltakozást is készítettek. A tiltakozás következő:

A midőn mi Franciaország iránti háladáts érzelmink tanúságakul egyesültünk, még akkor III. Napoleon nagylelkű ígértének emlékei éltek bennünk. Akkor még nem hittük, hogy az eszméért folytatott harc nekünk két drága tartományba fog kerülni, sem azt, hogy egykor egy francia minister értésünkre fogja adni, hogy Olaszország mondjon le az eszméről, hogy egykor Rómát, mint fővárosát bírassa. E szomorú események alatt a mester még mindig dolgozott a császárnának szánt ajándékon. Tervszerű volt-e vagy pedig egy tulajtott szolgáltság, hogy míg egy francia akaratnak nagyon is hódoló ministerelnök megbukott, ugyanakkor mintegy ellentétül a népakaratnak azt jelentették, hogy a milánói hölgyek a hálajelét fogják Párisba küldeni. E szavak a nemzeti érdem megértésére gyanánt hangzanak, s bántják több oly hölgy érzületét, kik joggal ismertetnek bouleányoknak. Azért alulírottak tiltakoznak azon jelentőség ellen, melyet ez ajándéknak tulajdonítanak. Kevés súlyt fektetünk arra, hogy rendeltetése helyére szállítsatik, de ott az ne álljon többé egy mint a milánói hölgyek elismerésének tanujele, hanem mint ama emlékeztető jel, hogy miképpen tartja meg III. Napoleon tünepélyesen adott ígértét.

A „Dritto“ helyreigazításul közli, hogy az Aversában képviselővé választott Pallavicini teljességgel nem az aspromonte esemény óta ismeretes tábornok, hanem bizonyos Cesare Pallavicini — Doria marquis Priole-ból

NÉMETORSZÁG. Berlin, jan. 9. A hivatalos lap jelenti, hogy a király javaslása lassan ugyan, de észrevehetőleg halad előre. Ő felsége tegnap Schleinitz bárót fogadta s megballagatta a ministerelnök előterjesztéseit.

A királyi válasz a berlini tanács és képviselőiség új évi feliratára megjelent. Ő felsége köszönetet mond a jókívánatok s hű ragaszkodásért. „Az ország általános helyzetének megértése — folytatja tovább — alkalmul szolgál nekem arra utalni, hogy az az állapot, a mely vizsálynak nevezetük, nem annyira vezet a kedélyek megzavarására, mint inkább egy, fájdalom, még folyvást tartó megzavarodásból származott. Öszinte akaratomban, az alkotmányt fenntartani és védeni, senki sem kétkedhetik, a kinek nem az a célja, hogy bizalmatlanság magvait bintse el, s a király és ország közti egységnek ellene mtküdjék. A mit lelkiismeretes benső meggyőződéseim szerint a haza javára kívánatosnak tartok, azt az alkotmány korlátain belül, minden rendelkezésemre álló eszközökkel valóisítani kell töre-

* Az előbbi közlemények láthatók: a „K. Közlöny“ 1860-dik évi 14., 77., 79., 80., 81., 93.; az 1861-diki 88., 130., és az 1862-diki 29., 94., 100., 122. és 161.; valamint a „Korunk“ 1861-beli 116. és követező számaiban; s végre az 1862-diki 30., 74., 92., 104., 128., és 158. számokban.

